

”مىڭ ەستىگەننەن ئېىر كورگەن ارتقى، ئېىز ناعىز شىنجاڭدى كوردىك“!

□ **انار بۇلت \ شىنچىياڭ گازەتنىڭ ئىشلىشى شىن زۇشياۋ**

شلىڭگىر جاز، جاسىل جەلەك جامىلىپ، بايشە-شەكتەر قۇلىپرا گۇلى اشىپ، جەمسى – جىيدەكنىڭ خوش ئىسمى اققىغان كوركەم شىنچىياڭ شار تاراپتان قوناقىارن قارىسى الدى.

7 – ايدىڭ 2 – كۇنىنىەن 9 – كۇنىنە دەيىن كامەرۇن، تۇركمەنىستان، چاد، كورەيا، ماداگاسكار قاتارلى 19 ەملەلەكتەنەن كەلىپ، جىچياڭ شىفان داشۇە-سىنەن وقىپ جاتقان 20 قۇشىدىان ۇيمىداسقان ەكسكۇرسىيا – ساپار ۇيرەمسەي شىنچىياڭغا كەلىپ ەكسكۇرسىيالاپ – ساپارلاپ ارالدى، ولار ئۇرىجىي قال-لاىنا، قاشقار ايماعنا، اسقۇ ايماعنا شىكەرلەي بارىپ، زاۋود، اۋىل – قىستاق، بازار، كورنىس ئوڭرى سىياقتە-ارلدى ارالاپ، ارالايي ئۇرۇپ كورىپ، شىنچىياڭنىڭ قو-عامى ورنىقى، خالىق تۇرمىسى جاقسارغان، ەكونوميكا-سى دامىغان، مادەنيەتى گۇلدەنگەن، ساياحاتى كوركەيە-گەن ناقتى جاعدايىن ئوز باىستارىنان سەىزنىدى.

ەكسكۇرسىيا – ساپارى بارىسىندا شەتەلدەن كەلىپ وقىپ جاتقان قۇشىلار جۇرە ئۇرۇپ كورىنسكە ئۇسىرىپ، ەستەلىككە الدى. 8 كۇن ۋاقىتتا ئاربىر ادام شىنچىياڭ جونىدە تىڭ تانىمعا يە بولدى.

”مىڭ ەستىگەننەن ئېىر كورگەن ارتقى، ئېىز ناعىز شىنچىياڭدى كوردىك“! ”شىنچىياڭ خالىقنىڭ تاماشا تۇرمىسىن كوردىك“، ”ادامداردىڭ گۇلدە-گەن مادەنيەتنىڭ جەتسىتىگىنەن بىرگە يىگىلىكتە-گەندىگىن كوردىك“، ”شىنچىياڭنىڭ بارلىق اابىنان جارسىمەدى، ورنىقىتى، گۇلدەنگەن كورنىسىتى كوردىك“… شەتەلدەن كەلىپ وقىپ جاتقان قۇشىلار جابال مىنالاردى ئېلىدىردى: شىنچىياڭنىڭ وسىنشاما جاقسى دامىغاندىەن ويلاماعان ەكەنىىز، ئوز كوزىمىز-بەن كورگەن شىنچىياڭدى، ئسوز جوق، ئىپتىي دە كوپ اداممەن بولسىمىز، ئىپتىي دە كوپ دوستار-دىڭ شىنچىياڭغا كەلىپ، شىنايى شىنچىياڭدى ئۇسۇنۇن ئۇمەت ەتەمىز.

7 – اي كىرسىمەن شىنچىياڭ ساياحاتتىڭ قاۋىرت كەزەڭىنە ئوتتى. ەكسكۇرسىيا – ساپارىندا

نىقالىتى جەرگىلىكتى تۇرىندار مەن بۇكىل ەلدىڭ جەر – جەرىنەن كەلگەن ساياحاتشىلار اۋىق – اۋىق شەتەلدەن كەلىپ وقىپ جاتقان قۇشىلارعا قول بۇلعاپ، امانداستى نەمەسە ولارمەن بىرگە سۇرەتكە ئۇسىپ ەستەلىك قالىدىردى.

”بۇل جەردىڭ ادامدارى قاراپايم، نىقالىتى، تاتۇ ەكەن، سونداي- اق ئېىز سىياقتى شەتەلدىكتەردىڭ كەلۇن ەرەكشە قارىسى الادى ەكەن“، – دەدى كەنىيادان كەلگەن وقۇشى KONES JERUSHA CHERUTO (بىە شۇخۇا)، ”شىنچىياڭ باتىستامى كەيىىر اقپارات قۇرالدارى باياند-داغانداي ەمەس ەكەن، مەن شىنچىياڭنىڭ ەركىن، ورنىقىتى جەر ەكەنىن، شاتىتققا تولى جەر ەكەنىن سەىزنىدىم“.

ەكسكۇرسىيا ساپارىندا موزامبىكتەن كەلگەن وقۇشى BEMBELE LUCINILDE OTILIA (وۇ جىڭيا) شىنچىياڭ جونىدەگى اسەرىن ”ويلاماعان ەكەنمىن“ دەگەن سوزبەن ئېلىدىردى: ”ئاربىر جەرگە بارعاذ-دا جەرگىلىكتى ورنىداعى خالىقنىڭ جۇزىنەن باقتە-تىڭ لەبى ەسكەن جايدارى بەينەلەردى كورەمەن دەپ ويلاماعان ەكەنمىن، بۇدان ولاردىڭ ئوز تۇرمىستارىنا ئدان رىزا ەكەنەن كورۇڭگە بولادى، بۇل شىنچىياڭنىڭ خالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇ جاعىد-دا قول جەتىكزگەن تابىستارىن تولقى تۇسىندىرە-دى“.

شىنچىياڭ خالىقارالىق ۇلكەن بازارنىڭ جايۋالار كوشەسىندە، قاشقار كۈنەئشار اۋدانىى جۇڭگو شىنچىياڭ ۇلتىتىق مۇزىكا اسپاپتار قىستامىندا، كۇشار ۇلكەن نان قالاسى ونەر كورسەتۇ زالىندا شەتەلدەن كەلىپ وقىپ جاتقان قۇشىلار ئان – ئېي تەڭىزىنە قوسىلۇعا دۇركىن – دۇركىن ئىلتىيات ەتىلدى.

”قىسقا عانا 8 كۇندە شىنچىياڭ ئېيىنىڭ الدەنشە ارەكەتىن ۇيرەنىپ الدىم، لەلمە قايتقاندا وتباسىمداعىلار-عا جانە دوستارىما شىنچىياڭ ئېيىن ۇيرەتەمىن“، – دەدى سان – ۇيسەنتە جانە گرەنابدەيسەن كەلگەن وقۇشى MC KENZIE SHAQUELLE ELVISCA ELISHA (وۇ تىيانبەي)، وىناقى بىدەن شىنچىياڭ خالىقنىڭ باقتىتى تۇرمىسىن سەىزنىۇڭ بولادى، – دەدى.

ونسۇ اۋدانى توقۇلا اۋىلى جىيىنخۇا جاڭغا قىستا-

بۇكىل رايوندا ەنەرگىيا سالاسىنىڭ ئۇيىندى نىساندا- رىنا 49 مىللىيارد 130 مىللىيون يۇان قارجى قوسىلىپ، جىلدىق جوسپاردىڭ 6. %49ىن يەلەپ، بىلتىرىعى سايبەس مەزگىلدەگىدەن 2. 8 پايىىز جوعارىلعاان. قىزىل وزەننىڭ شات سۇ ەلەكتىر ستانىياسى، ئېشان (تۇرپان – قۇمىل) 750 كىلوۋولتىتىق ەلەكتىر جەتكىزۇ، كەرنەئۇ وزگەرتۇ يىنجەنەرياسى سىياقتى 2 ئۇيىندى نىسانى سالىنىپ بولپ، سىكە قوسىلدى. جىچىڭ اۋدانى قورغۇت سۇ ەلەكتىر ستانىياسى نىسا-نى، شىنچىياڭ ەنەرگىيا توبى توقسۇن تازا ەنەرگىيا كوپ بىرلەسپەلى ئۇندىرىس نىسانى سىياقتى 7 ئۇيىن-دى ەنەرگىيا نىسانى جاڭدادان قۇرىلىس باىستادى. فىڭخۇاڭ – ۇبەي II قايتىمەدى جەلىسى 750 كىلوۋولتىتىق ەلەكتىر جەتكىزۇ، كەرنەئۇ وزگەرتۇ يىنجەنەرياسى، ياركەن وزەنى زاڭگۇي سۇ ەلەكتىر ستانىياسى، تارىم مۇناي الايى مۇناي – تابىيعى گاز بارلاۇ، اشۇ سىياقتى ئۇيىندى نىسانداردى لىگەرلەتۇ قارقىنى كۇشەيدى.

الدىڭعى جارتى جىلدا سۇ يىگىلىگى، قانتىناس، ەلەكتىر قۋاتى سىياقتى ئۇيىندى نەگىزدىك قۇرىلغە-

عىندا جىچىياڭ ولكەسى جىيىنخۇا قالاسىنىڭ زور كۇشپەن كومەكتەسۇنىدە جەرگىلىكتى بۇقارانىڭ تۇرمە-سى بارغان سايىن جاقسارغاندىەن كورگەن، ئاجىكىستا-نان كەلگەن وقۇشى YUSUPOV DALER (دالىبىر) بىلاي دەدى: جۇڭگو ۇكەمەتى شىنچىياڭداي ئار ۇلت خالىقنىڭ باقتىتى، تاماشا تۇرمىس كەشىرۇنە كومەكتەسۇ ئۇشىن، جۇڭگونىڭ 19 ولكە، قالاسى شىنچىياڭغا باعىستا-مالى كومەكتەسىپ، خالىق تۇرمىسىن الدىمەن قاتماماسىز ەنىپ جانە جاقسارتىپ، خالىقتى باقتىتى، تاماشا تۇرمىسقا كەنەلىتى، مىنە بۇل ەڭ ۇلكەن ادامدىق ۇقق.

بانگلادەشتەن كەلگەن وقۇشى MAZUMDER OSCAR (وسكار) بىلاي دەدى: قىسقا عانا بىرنەشە كۇندىك ەكسكۇرسىيا – ساپارىندا مەن شىنچىياڭ ەكونوميكاسىنىڭ دامىغاندىەن جانە قارىشتاعاندىەن كوردىم، ئۇرىجىي، قاشقار، اسقۇ سىياقتى قالالار ويىمداعىدان ارتقى گۇلدە-گەن ەكەن.

ەكسكۇرسىيا – ساپارى كەىزىندە شەتەلدەن كەلىپ وقىپ جاتقان قۇشىلار ئاربىر جەرگە بارغاندا قول تەلەفوندارىمەن كورگەندەرىن، ەستىگەندەرىن ەستەلىككە لىپ وتىردى ئازى بەينەجازبالاردى وتبا-سىنداىلارمەن جانە دوستارىمەن ئبوسلىتى، كوپتە-گەن وقۇشى رەتەستىرگەن مېكرو بەينە ەكراندارىن بەينە ەكران نومىرىنە جولداپ، كوپ ادامدى كورۇڭگە جانە القاۋ اينۇعا باۋرادى.

تازانىيادان كەلگەن وقۇشى TEWELE AYUBU DAMIANI (ۋاڭ شياۋلى) قىسقا بەينە ەكران اۋەسكەرى، جول بوىى ول قىرۇار بەينە ەكران ماتەريالىن كەسكىنگە ئۇسىردى. ”مەن ئوزىم كەسكىنگە تۇسىرگەن كوركەم شىنچىياڭدى ئىپتىي دە كوپ اداممەن بولسىمەن“، – دەدى ۋاڭ شياۋلى، مەكتەپكە قايتقانان كەيىن كاسىي ادامداردى كومەكتە-سىپ خۇجاتتى فىلم جاساۋعا ۇسىنىس ەتىپ، كوپشە-لىكىنىڭ وسى فىلم ارقىلى ناعىز شىنچىياڭدى تۇسۇنۇنە مۇمكىندىك جاسايمىن، – دەدى ول.

8 كۇندىك ساپار ايرىققاشا تىعىز ورنالاستىرىلدى. اتتائاردا شەتەلدەن كەلىپ وقىپ جاتقان قۇشىلار جابال بىلاي دەستى: ئسوز جوق، دۇنيە جۇزىنە شىنايى، كوركەم، اۋان بەينەدەگى شىنچىياڭدى اڭگىسەلەپ بەرەمىز، بولاشقتا شىنچىياڭغا تاغى كەلىپ ساياحاتتاۋدى ئۇمەت ەتەمىز.

لاردىڭ تىرەكنىك جۇبەسى جاعىنا 56 مىللىيارد 350 مىللىيون يۇان قارجى قوسىلدى؛ مۇناي جىيىيا ەنەر-كاسىيى، كومىر، كومىر جىيىيا ەنەرکاسىيى، كرەمىي نەگىزدى جاڭغا ماتەريالدار سىياقتى ئۇيىىندى كاسىپ سالاسىنىڭ جەتەكشىلىك جۇبەسى جاعىنا 39 مىللىيارد 160 مىللىيون يۇان قارجى قوسىلدى؛ ىلىم – تەخنىكا، وقۇ – اعارتۇ، مادەنيەت، دەنساۋلىق ساقتاۋ، ەكولوگىيالىق ورتانىى قورعاۋ، قالا – قالاشىق قۇرىلىسى سىياقتى ەلشۇمەنتىك قىزمەت وتەۋمەن قاتماماسىز ەتۇ جۇبەسى جاعىنا 21 مىللىيارد 690 مىللىيون يۇان قارجى قوسىلدى. اسقۇدان ارالعا دەيىنگى تەمىر جول، خوتاننان چار-قىلىققا دەيىنگى تەمىر جول، S254 لەنىياسى لوپنۇر – چەرشەن تاس جولى سىياقتى 6 ئۇيىندى نىساندار سالىنىپ بولپ، سىكە قوسىلدى، جالىپى قوسىلغان قارجى 36 مىللىيارد 150 مىللىيون يۇانعا سايىپ، وڭ-تۇستىك شىنچىياڭنىڭ قانتىناس – تاسمال تورىن انا-عۇرلىم تولىقتاپ، كەمەلدەندىرىپ، وڭىرلىك ەكو-نوميكانىڭ دامۇىن لىگەرلەتۇ جونىدە اسا ماڭىز-دى رول اتقاردى.

كاسىپتىك قايرىتكەرلەردىڭ تالداۋىنا قاراعاندا، رايونىمىز ”جەدەل جولدامانى قىستاقىتارعا جەتكىزۇ“ جەتسىتىگىن بەكەمدەۋ، جوعارىلاتۇ قىزمەتىن تىغغە-لىقتى لىگەرلەتىپ، ئارقايسى ايماق، وبلىس، قالالار اۋدان، اۋىل، قىستاق 3 دارەجەلى جولداما جىبەرۇ زات اينالىمى جۇبەسى قۇرىلىسىن جەدەل لىگەرلە-تىپ، جەدەل جەتكىزۇ بوينىشا قىزمەت وتەۇ قۇرد-لىمىدىق قىستاقىتاردى جاپپاي قامتۇدى نەگىزىنەن جۇ-دىڭ جەدەل جەتكىزۇ كاسىپىنىڭ جىلدام دامۇنىنا نەگىز قىلادى. سونمەن بىرگە ئارقايسى ئىرى ەلەكتىروندى ساۋدا تۇعىرلارنىڭ ”618“ جىل ورتا-سى زور كولەمدى ساتلىمىدى جىبەۇ قىيمىلى، جەر – جەردىڭ ماۋسىمىدىق جەمسى – جىيدەكتەردى موللىان بازارعا سالۇى، مەكتەپ ئېتىرتۇ ماۋسىمى سىياقتىلار-دىڭ نىقالىندا، رايونىمىزدىڭ جەدەل جەتكىزۇ جۇمىس مولشەرى مەن جۇمىس كىرىسى جىلدام ارتتى. مەجەمەن كەيىنگى جارتى جىلدا دا بۇكىل رايوننىڭ جەدەل جەتكىزۇ كاسىيى ەلى دە تاماشا دامۇ سەرىپىمدىلگىن ايگىلەيدى.

(باسى 1 – بەتتە)

كوپشىلىك اۋىل – قىستاق زات اينالىمى جۇبە-سى قۇرىلىسىنىڭ وسىزاماندائۇ دەڭگەيىن جو-عارىلاتۇدى جەبەپ، اۋىل – قىستاق زات اينا-لىمىن دامىتۇ ئۇزۇلىسى – مەحناىىزمىن ورناتىپ جانە اقاۋسىزداندىرىپ، اۋىل – قىستاقنىڭ زات اينالىمى جەتكىزۇ جۇبەسى مەن نىفقور-ماتىسيالاندىرتۇ تۇعىرى قۇرىلىسىن جەدەلدە-تىپ، اۋىل – قىستاقنىڭ زات اينالىمى بايلىغە-نىڭ توعىسيالى دامۇىن لىگەرلەتىپ، ساياسات-تىق قولداۋ تەبىبىن ۇزدىكىسىز ارتتىرۇدى ۇسىنىس ەتتى.

نۇرلان ئېىلماجىن بىلاي دەپ اتىاپ كورسەتتى: جاڭا دامۇ ارانىسن قالىپتاستىرعان ۇلكەن جاعدايدا اۋىل – قىستاق زات اينالىمى جۇبەسى قۇرىلىسىن جەدەلدەتۇ باس شۇجى شي جىيىنڭنىڭ ماڭغىزدى ئسوزىنىڭ رۇجىن دا-يەكتىلەندىرۇ، تىياناقتاندىرۇ، اۋىل – قىستاقىتى جاپپاي گۇلدەندىرۇدى لىگەرلەتۇ، ەل شىند-ەگى ۇلكەن اينالىمدى تىركىلىسىسىز دەندىرۇ، قالا مەن اۋىلدىڭ ئېىر تۇلعالانا دامۇىن جۇ-زەگە اسىرۇ جونىنەن كەلەلى ئمان الادى. اۋىل شارۋاشلىغىنىداعى ئىرى رايون رەتىدە، شىنچىياڭنىڭ اۋىل شارۋاشلىق نىمىدەرى باي-لىعى مول، اۋىل – قىستاق زات اينالىمى بازار-رىنىڭ كومەسكى كۇشى وراسان زور، رايونىد-مىزدىڭ اۋىل – قىستاق زات اينالىمى جۇبەسى قۇرىلىسىن جەدەلدەتۇنىڭ تاماشا نەگىزدىك شارى – جاعدايى مەن كەڭ دامۇ بولاشاعى بار، سونداي- اق وتە كۇشتى رەال كوكەي تەستىلىك سىياىتى بار. نازاردى شىنچىياڭ قىز-مەتى باس نىساناسىنا شوبرىلاندىرىپ، جاڭغا داۋىردەگى پارتىيانىڭ شىنچىياڭدى جونگە ساۋۇ جالىپى جوباسىن جاپپاي دايەكتىلەندىرۇ. دىڭ ئونىمدى ەلدىسى جونىدە ۇزدىكىسىز نىزدەنىس جاساپ، اۋىل – قىستاق زات اينال-دى جۇبەسى قۇرىلىسىن تىغىلىقتى لىگەرلە-تىپ، تۇتىتۇ بۇيىمدارىن اۋىل – قىستاقىتارعا جەتكىزۇ، اۋىل شارۋاشلىق نىمىدەرىن قىس-تاققان شىعارىپ قالاعا ەنگىزۇ سىندى قوس باعىتتى اينالم ارانىسن تىركىلىسىسىز دەندىرىپ، پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ تالايىن ئىس جۇ-زىندىك ارەكەتتە جانە قىزمەت ونىمىدىلىگىندە تىياناقتاندىرىپ، قالا، اۋىلدارداعى ئار ۇلت بۇقاراسىن جوعارى ساپالى دامۇ جەتسىتىكتە-رىنەن بىرگە يىگىلىكتەندىرۇ كەرەك.

(باسى 1 – بەتتە)

ئېىز باس شۇجى شي جىيىنڭنىڭ شىنچىياڭدى كوزدەن كەشىرۇنىڭ كەلەلى ئمانى مەن ما-ڭغىزدى ئسوزىنىڭ، ماڭغىزدى نۇسقاۋىنىڭ باي مازمۇىن جەتە تانىپ، ۇيرەنۇدىڭ، دايەكتە-لەندىرۇدىڭ، تىياناقتاندىرۇدىڭ ساپاسى سانا-لىلغىن، يدەيالىق ساناللىغىن، ارەكەت سانا-لىلىغىن كۇشەيتىپ، شىنايى يگەرىپ، ناقتى سىتەۋدىڭ پارمەندى شاراسى ارقىلى ”ەكىنى تۇراقتاندىرتۇدى“ باتىل قورعاپ، ”ەكىنى قورعاۋدى“ ادالدىقىمەن امىالياتتا ايگىلەپ، ۇيرەنۇ ناتىچەسىن قىزمەتى لىگەرلەتۇدىڭ قۇاتى قوزعاۋشى كۇششە جانە ئىس جۇزىن-دىك ارەكەتىنە اينالدىرتۇمىىز كەرەك.

ئماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: بۇكىل رايوننىڭ ۇگىت، مادەنيەت، وقۇ – اعارتۇ جۇبەسى جاڭا داۋىردەگى پارتىيانىڭ شىنچىياڭدى جونگە ساۋۇ جالىپى جوباسىن تولقى، دالەھ – ئمال دايەكتىلەندىرىپ، قوعام ورنىقتىلغى مەن باپاندى تىنىشتىق باس نىسا-ناسىن مىقتاپ يگەرىپ، ماسەلەنى باعدار ەتۇگە، قابىلەت دەڭگەيىن جوعارىلاتۇعا تا-باندى بولپ، شىنچىياڭنىڭ يدەولوگىيا سالاسە-نىڭ حاۋىپسىىزدىگىن شىنايى قورعاۋ كەرەك. جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۇ قىزمەتىن ناقتى، جاندى، ئونىمدى تۇردە ويداعىداي سىتەپ، زەرەتسەۋدى، قۇ-سىندىرتۇدى جانە ۇگىت تارىيەنى كۇشەيتىپ، ئار ۇلت بۇقاراسىن دۇرس مەملەكەت كوزقا-راسىن، تارىپ كوزقاراسىن، ۇلت كوزقاراسىن، مادەنيەت كوزقاراسىن، ئدىن كوزقاراسىن بەرىك ورناتۇعا جەتەكتەپ، ”بەستى شىنايى موينىداۋدى“ ۇزدىكىسىز كۇشەيتىپ، مەملە-كەتتە ئېىر تۇتاس قولدانىلاتىن ئىل – جازۇدى ۇيرەنۇدى، قولدانۇدى كۇشەيتىپ، ۇلتتاردىڭ ارالاسۇىن، شىتەسۇىن، توعسۇىن جەبەۇ كەرەك. شىنچىياڭدى مادەنيەتپەن

نۇرلان ئېىلماجىن بىلاي دەپ باسا دا-رىپتەدى: بازار بەتالىسىن ونان ارى كورنەك-تىلەندىرىپ، ۇكەمەت باىستاماشلىق ەتۇگە، بازار جەتەكشىلىك ەتۇگە تاباندى بولىپ، ئتۇرلى بايلىق پەن فاكىتورلاردىڭ اۋىل – قىستاق زات اينالىمى سالاسىنا كىرۇنە ئونىم-دى جەتەكشىلىك ەتىپ، بازار تۇلعالارنىڭ ومىرشەڭدىك كۇشىن ۇزدىكىسىز قاۋلاتىپ جانە شىعارىپ، اۋىل – قىستاق زات اينالىمى تىرەكتى جەتەكتىشى كاسىپورىندارىنان ئېىر توبىن جەتىلدىرۇ؛ نەگىزدى كۇشەيتۇ بەتال-دىن ونان ارى كورنەكتىلەندىرىپ، قازىرگى اۋىل – قىستاق زات اينالىمى بايلىغىن بىرىكتە-رىپ، ەگىن، مال شارۋاشلىق وڭىرلەرىندە-گى زات اينالىمىن دامىتۇدىڭ جوعارى دەڭ-گەيلى جوباسى مەن زات اينالىمى تۇيىندەرد-نىڭ قۇنىكتىيالىق ورنالاستىرۇ جوباسىن كە-مەلدەندىرىپ، اۋىل – قىستاق زات اينالىمىن دامىتۇدىڭ نەگىزىن ۇزدىكىسىز بەكەمدەۋ؛ بىرگە يىگىلىكتەتۇ بەتالىسىن ونان ارى كور-نەكتىلەندىرىپ، ”كوپ پۇنىكتىتى بىرىكتىرتۇ، ئىنى كوپ تۇيىندە كوپ يقۇات ازىرلەۇ، ئېىر جە-جەدەل جولداما، قانتىناس، قامداۋ – ساۋدا، ەلەكتىروندى ساۋدا سىياقتى كوپ جاقىتى سەلبەسىكتى شابىتتاندىرىپ جانە جەتەك-تەپ، جەدەل جولدامانى قىستاققا كىرگىزۇ-دىڭ ”ەڭ سوڭعى ئېىر كىلومەتىرىن“ تۇ-تاستىرتۇ؛ توعىشۇ بەتالىسىن ونان ارى كور-نەكتىلەندىرىپ، قالا مەن اۋىلدىڭ توعىسيالى دامۇىن لىگەرلەتۇدى قامال الۇ ئۇيىنى ەتىپ، قالا، اۋىل بازارى مەن زات اينالىمى جۇبەسىنىڭ ئېىر تۇلعالانا دامۇىن لىگەرلە-تىپ، اۋىل – قىستاق زات اينالىمىنا قىزمەت وتەۇ تۇلعالارنىڭ باقشا رايونى مەن بازارعا شوبرىلاۋىىن جەبەپ، ئېىر تۇتاس، باسەكە-لى، جوعارى ئونىمدى اۋىل – قىستاق زات اينالىمى بازارىن قالىپتاستىرۇ كەرەك.

اۋتونومىيالى رايوننىڭ ورنىباسار ئتورا-عاسى ماڭلىك سەيىت ماجىلىسكە قاتناسقاندار-دىڭ ۇسىنىس – پىكىرلەرىنە جاۋاپ قايتاردى. اۋتونومىيالى رايوندىق ساپاسى كەڭەستىڭ ورنىباسار ئتوراعاسى ازەز مۇسا نەگىزگى ئاقە-رىپىتىق ئسوز سويلەدى. اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكوم اۋىل شارۋاشلىغى كەڭەسىنىڭ قانتىسى جاۋاپتىسى جاعدايدى تانىستىردى.

نارلەندىرۇ قىزمەتىنىڭ كوزدەۋ ئۇيىنى مەن كۇش ساۋۇ ئۇيىنىن ويداعىداي تىياناقتاندى-رىپ، ئۇيىندى نىسان قۇرىلىستارىنىڭ اباتىل-دىن جەدەلدەتىپ، جىلدىق ئتۇرلى مىندەتتەر-دىڭ تولق ورنىدالۇنىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. مادەنيەت پەن ساياحاتتىڭ شىكەرلەي توعىسا دامۇىن لىگەرلەتىپ، مادەنىي ەسكەرت-كىشتەردى قورعاۋدى جانە ودان پايدالانۇدى كۇشەيتىپ، شىنچىياڭنىڭ وڭىرلىك مادەنيەت ەرەكشەلىگىن اشىپ، مادەنيەت، ساياحات ايگىلى ماراكاسىن اۋەتتەندىرتۇ كەرەك. پارتيا ئۇشىن ادام تارىيەلەۋگە، مەملەكەت ئۇشىن دارىندى تارىيەلەۋگە تاباندى بولپ، وقۇ – اعارتۇ جۇبە-سىن ونان ارى كۇشەيتىپ، وقۇ – اعارتۇ سىتە-رىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن لىگەرلەتۇ كەرەك. جالپىلىق اقپارات قۇرالدارنىڭ تاراتۇ جۇبەسىن جەدەل ورناتىپ، نەگىزگى اعمىدىق قوعامدىق پىكىردى زورىپتىپ، كۇشەيتىپ، ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ نىفقورماتىسي اۋان تۇرل-لەنگەن قىزمەت وتەۇ قاچەتىن اناعۇرلىم ويدا-عداي قاناعاتاندىرۇ كەرەك.

ئماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: بۇكىل رايوننىڭ ۇگىت، مادەنيەت، وقۇ – اعارتۇ جۇبەسى ”ئورت تانىمىدى“ كۇشەيد-تىپ، ”ئورت سەنمىدى“ بەكەمدەپ، ”ەكە-نى قورعاۋدى“ ورنىداپ، ساپاسى تۇجىرىم-داۋ قابىلەتىن، ساپاسى ئۇسىنۇ قابىلەتىن، ساپاسى اتقارۇ قابىلەتىن ۇزدىكىسىز جوعارىلا-تىپ، پارتىيانى جاپپاي قاتاڭ جونگە سالۇدىڭ شىكەرلەي دامۇىن لىگەرلەتىپ، سىتىلى پاك، ساتلى دۇرس تاماشا ساپاسى ەكولوگىيانى ۇز-دىكىسىز قالىپتاستىرىپ، ۇگىت، مادەنيەت، وقۇ – اعارتۇ قىزمەتتەرىن تىغىلىقتى، ويداعە-داي سىتەپ، پارتيا 20 – قۇرلىتپانىنىڭ جەڭس-پەن اشىلۇىن ئىس جۇزىندىك ارەكەتپەن قارىسى الۇ كەرەك.